

ויזרע יצחק

"ויקהל פקודי"-החודש"
הפטרה: "כה אמר ה' "
כ' אדר תש"ע

יוצא לאור ע"י מדרשת
"ויזרע יצחק"
ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל

ב"ש	חיפה	ת"א	י"ם	כניסה
17:17	17:15	17:26	17:09	
18:23	18:23	18:23	18:25	יציאה
19:00	18:59	19:00	19:03	ר"ת

הגיגים מפרשת השבוע

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" (שמות לה' א)

"למחרת יום הכיפורים, כשירד מן ההר" (רש"י)

כל הסיבה שמשה הקהיל את עם ישראל היא לצורך השכנת שלום ביניהם ולאחד אותם, היות שמשה עמד להודיע להם על מעשה המשכן ורצה שכולם יהיו שותפים יחד בעשייה, והלוא ידוע ש-"אין אדם דר עם נחש בכפיפה אחת", על כן הוצרך להקהילם תחילה שיהיו באגודה אחת. ולפי זה, יפה פירש רש"י שהיה זה למחרת יום הכיפורים, שהרי אמרו חז"ל במדרש שכל החניות של בני ישראל במדבר היו במחלוקות ותרעומות חוץ מן החניה בהר סיני לפני מתן תורה שכתוב: "ויחן שם ישראל" (שמות יט' ב) ועל זה אמרו חז"ל "כאיש אחד בלב אחד", ואם כך, בזמן שהם מחולקים ואין דעתם שוה אי אפשר להקהילם ולאחד אותם, לכן מצא משה שהזמן הטוב ביותר להקהיל את עם ישראל הוא למחרת יום הכיפורים, שבו היו כל ישראל מאוחדים בתפילה כאגודה אחת, וזכר היום היה עדיין טרי אצלם, אך אם משה היה ממתין יום או יומיים "לא יוקם השלום כי כבר נתפרדה החבילה וכל איש לדרך פונה". סיבה נוספת שיכולה לגרום לחוסר אחדות בעם ישראל היא מחלוקות בענייני ממון שבין איש לחברו, כי הרי עבירות שבין אדם לחברו אין יום הכיפורים מכפר, ולכן אין האחדות והשלום שביום הכיפורים מתקנת מחלוקות אלו. משום כך ישב משה לשפוט את העם בעצם היום ההוא, כפי שמפרש רש"י על הכתוב בפרשת יתרו "ויהי ממחרת וישב משה לשפוט את העם" (שמות יח' יג) שהיה זה "במוצאי יום הכיפורים", כדי שמכל צד יהיה שלום ביניהם ואז יהיו ראויים לדור במדור אחד דהיינו המשכן המשותף לכולם.

"עשית ימים תעשה מלאכה" (שמות לה' ב)

מזה שהכתוב משתמש בלשון "תעשה" לומד ה"אור החיים" הקדוש שאסור עשיית מלאכה בשבת הוא בין על ידי עצמו ובין על ידי גוי, וכך הוא לומד את הפסוק: "ששת ימים תעשה מלאכה", בציר"י תחת התי"ו, ופירושו שהמלאכה בששת ימי השבוע תהיה נעשית גם על ידי אחרים, אבל ביום השביעי אפילו על ידי אחרים אין לעשות אותה, כלומר אמירה לגוי אסורה בשבת.

"כל העושה בו מלאכה יומת" (שמות לה' ג)

"לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת" (שמות לה' ג)

מסמיכות הפסוקים לומד רבינו בחיי שמה שאמר הכתוב בתחלה "כל העושה בו מלאכה יומת", הוא כדי לאסור את מלאכת המשכן בשבת, שלא יחשבו שמלאכת עבודת המשכן חשובה כל כך עד כדי חילול שבת. ואחר כך הזכיר והזהיר הכתוב: "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת" כדי לאסור את כל המלאכות בשבת וכאילו אמר: "לא תעשו כל מלאכה בכל מושבותיכם" ומה שכלל הכתוב את כל סוגי המלאכות במלאכת הבערת האש הוא כי ידוע שרוב המלאכות שבני האדם מתעסקים בהם אינם אלא על ידי האש, והאש היא סיבתם ועיקרם, ולכן תקנו לנו חז"ל במצות הבדלה במוצאי שבת, שהיא תחלת ההיתר למלאכת השבוע, לברך על האש "בורא מאורי האש" לפי שהאש היתה תחלת המלאכות במעשה בראשית, שכתוב ביום ראשון "ויהי אור".

"את המושכן את אהלו ואת מכסהו" (שמות לה' יא)

מדוע משה מפרט לבני ישראל את כל הכלים והעבודות הנדרשות לבניית המשכן, הלוא, די אם היה משה מודיע להם: "רבותי! אנו עורכים מגבית לבנית משכן, נא להרים תרומה" ואת פירוט הכלים והעבודות היה מוסר לחכמים ולבעלי המלאכה? הרמב"ן מסביר שמשה הוצרך לספר לכל העדה את כל המלאכות והכלים שצוה אותו ה', כדי שייבנו את תכולת העבודה ולהודיע להם שצריכים להביא נדבה גדולה, כי המלאכה היא רבה, ולכן סיפר להם "את המשכן את אהלו ואת מכסהו..." באופן כללי, ואילו לחכמים העושים במלאכה הודיע את המלאכות ואת שעוריהן.

לעילוי נשמת מרים בת פלורה ז"ל נלב"ע ג' טבת תש"ע

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מוקדש לעילוי נשמת:

חביבה חיה בנימין בת גורג'יה ז"ל
 נלב"ע יא' ניסן תשס"ז

יצחק בנימין בר שורין ז"ל
 נלב"ע יג' אדר ב' תשל"ג

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל
 נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

ת.נ.צ.ב.ה

"וכל הנשים אשר נשא לבן אותנה בזוכמה טוו את העזים" (שמות לה' כו)

על איזה חכמה מדובר כאן שכתוב: "נשא לבן אותנה בחכמה", אלא, הנשים ידעו והבינו שמלאכת המשכן נועדה לתיקון האנשים בעבור חטא העגל, אך הנשים הרי לא חטאו בחטא העגל ולכן אין הן צריכות תיקון, זו גם הסיבה, לפי האלשיך הקדוש, שה' ציוה לתת מחצית השקל ולא שקל שלם, כדי לתקן רק את הגברים ולא את הנשים. וידוע שמלאכת הטויה מיוחדת לנשים בלבד כמו שכתב הרמב"ם בהלכות אישות (פרק כא' הלכה א), שהטויה היא מלאכה המיוחדת לנשים. ולכן הוצרכו הנשים לטוות בידם לצורך המשכן, אך כדי לזפות את האנשים, בעליהן, במצוה זו של הטויה, נתחכמו לטוות את השיער בעודו מחובר על העזים, והביאו את העזים אל בעליהן, והבעלים קצצו את הבר הארוג ומסרו אותו לגזברים, וכיון שהם קצצו את הארוג, נמצא שמלאכה זו נגמרה ע"י האנשים. (עוד יוסף חי)

"וכל איש ואשה אשר נדב לבם אותם להביא... הביאו בני ישראל נדבה לה" (שמות לה' כט)

הנה האדם, תעוררהו נפשו לעשות צדקה או מצוה, ותיכף יתפק או יתחרט, וסוף דבר, אף אם יקיים מחשבתו, לפעמים לא תהיה שלימה כאשר חשב, ונכ"ה לו ינכ"ה, ומה שעושה הוא קצת שלא לשמה, והוא דבר הניכר. ולזה בא הכתוב בשבח ישראל, והוא פלא בהמון ישראל כמה רבבות אשר כל מה שעלה בלבם, הביאו הכל וגם לשמה, וזה שאמר הכתוב: "וכל איש ואשה אשר נדב לבם אותם... הביאו", כל אשר עלה על לבם, כל איש ואשה, ומתחילה ועד סוף היה "נדבה לה" לשם ה', והוא פלא, בכל ההמון רבבות אלפי ישראל שלא היה אחד בהם בחר"ט אנוש לא מינה ומקצתה, וכונתה שלמה "נדבה לה".

(החיד"א-נחל קדומים)

"ויעש את הכיור נזושת... במראות הצובאות" (שמות לו' ז)

ה"משך חכמה" מעיר את תשומת לבנו לעובדה שבציווי עשיית הכיור כתוב: "ועשית כיור נחושת וכנו נחשת לרחצה" (שמות לו' יח), ואילו בתיאור העשייה לא כתוב "לרחצה", רק בפרשת "פקודי" כתוב: "ויתן בו מים לרחצה". ומסביר על פי מדרש תנחומא המובא ברש"י שאומר על הכתוב "במראות הצובאות": "בנות ישראל היו בידן מראות שרואות בהן כשהן מתקשטות ואף אותן לא עכבו מלהביא לנדבת המשכן, והיה מואס משה בהן מפני שעשויים ליצר הרע, אמר לו הקב"ה, קבל, כי אלו חביבין עלי מן הכל, שעל ידיהם העמידו הנשים צבאות רבות במצרים, כשהיו בעליהם יגעים בעבודת פרך, היו הולכות ומוליכות להם מאכל ומשתה ומאכילות אותם, ונוטלות המראות וכל אחת רואה עצמה עם בעלה במראה ומשדלתו בדברים לומר אני נאה ממך ומתוך כך מביאות לבעליהן לידי תאוה ונזקקות להם ומתעברות ויולדות שם שנאמר: "תחת התפוח עוררתך" (שיר השירים ח') אם כך, לפי פירושו זה, ניתן להבין את מה שנאמר שהכיור נעשה מה"מראות הצובאות" משום שהוא נועד לשים שלום בין איש לאשתו על ידי שמשקים מהמים שבתוכו לאישה שקינא לה בעלה, ולכן מזה הכיור ישתו הסוטות "ונקתה ונזרעה זרע". אם כן גילה הכתוב שמהמים שבכיור ישתו הסוטות ולא יהיו לרחצה בלבד, אלא גם לשתיה. ולכן לא כתוב כאן "לרחצה".

"אבני זכרון לבני ישראל" (שמות לט' י)

בגמרא (סוטה לו'): מובא שבשעה שהיה יוסף נתון בנסיון עם אשת פוטיפר נראתה לו דמות דיוקנו של יעקב אביו בחלון ואמרה לו: "יוסף, עתידים אחיך שיכתבו על אבני אפוד ואתה ביניהם, רצונך שימחה שמך מביניהם" אם חלילה תכשל בעבירה זו?, מכאן למדנו שאבני האפוד משמשות אות זכרון לבני ישראל, שכאשר יעלה בדעתם של ישראל לעבור עבירה, יזכרו בני ישראל ששמותם חקוקים באפוד לפני ה', ויתבישו לעשות את העבירה. (משך חכמה)

היכוננו לקונצרט סיום הבקשות תש"ע שיערך על ידי

בית הספר לחזנות פתח תקווה - המגמה לפייטנות אנדלוסית, בחסות האגף לתרבות תורנית

בהשתתפות הפייטנים הידועים: **דוד ויצמן ויוסף בן חמו** יחד עם תלמידי המגמה

לפייטנות ומקהלת הבקשות 'מאיר השחר' בני ברק, בליווי תזמורת אנדלוסית אותנטית

בראשות הכנר המפורסם **יוסי שריקובמעמד רבנים ואישי ציבור.**

הקונצרט יערך בט' ניסן תש"ע (24/03/10) באודיטוריום "יד לבנים" פ"ת.

פרטים בלוחות המודעות ובטלפון 052-3268315

לרפואת כל חולי עם ישראל ובכללם:

משה טויטו בר אסתר הי"ו

הרה"ג מרדכי צמח אליהו בר מזל טוב שליט"א

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

גמ"ח תפילין "יד יצחק"

ברשותנו מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטר) להשאלה בטלפון: 052-3268315

חברת הבקשות "מאיר השחר" בני ברק ומדרשת "ויזרע יצחק"

לימוד פיוטים ובקשות נוסח מרוקו בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו מוצ"ש 20:30 בית כנסת "תורת ישראל" קרית הרצוג ב"ב